

הצ.ק. אינם עוזרים, והדבר חלון בסנציה של הצ.ק. גרינפלד קובע
שחברים אחדים אינם פעילים מפני שבמשך זמן רב הורחקו מהעבודה מפני
חלוקי דעות פרינציפיוניים.

פניני הכחיש דבר זה. המשך הישיבה מחר בשחים אה"צ.

שלחנו הלילה טלגרמה לניישטט שעביר טלגרפיה 250 לברלין.

בערב סידרו בנקט להרצפלד, או כמו שיוחר נכון, הרצפלד
סידר בנקט למפלגה. הוא שר וניגן וזמר ופזם כיד ה' הטובה עליו.

כ"ט אלול
14 ספטמבר
יום ו'

הרצפלד נוסע היום לקבוצי החלוצי וביום הכפורים יסע
לשוקן עם חכניה פעילה בשביל הקה"ק. מציע להטיל על כל ארץ סכום
ידוע בשביל לצאול חצי מיליון דונם בשרון. על פולין הטילו
30.000 לירה, חושב שתחנן 20.000. עד עכשיו נחנה 11.000, מזה
5.000 הוצאות. גם בשאר הארצות יש להכפיל ההכנסה. בנוגע לאחוד
חושב הרצפלד שתנאי קודם שליחות לגולה וביחוד לפולין. הוא סובר
שמוטב לדחות קריאת הקונגרס לשנה הבאה, והשנה לעבוד רק בשביל
המפלגה.

ב-11 המשך הישיבה עם החלוצי. פונט סובר שהמוני החלוצים
שהלכו בשעת המסבר - נכנסו ברבם למפלגות שלנו. היות שגם; הה לא

יוכלו כלם כיום לעלות - עומדת השאלה כיצד להכנים לשורות החלוצ
 אח א"י החיה. את עתונות א"י קוראים רק מעטים, מחסרון ידיעת
 השפה, מחסור כסף (הלמוד בחדר ובב"ס עברים הוקטן, מ-350.000
 ילדים יהודים לומדים 250.000 בבחי ספר פולנים ממסלחיים, כ-50.000
 לומדים בהדרים, 11.000 בבחי ספר חרבות, 10000 בב"ס צישאו, ועוד).
 חומא (מהחח"צ) מספרת על המצב בהחח"צ. רק 20% מהנוער המאורגן
 מגיע להכשרה. יש פרוצס מחסיד של ברירה טבעית. בנוער אין שאיפה
 והשכלה. מסתפקים ב"עשר דברות". מהפשטת הצופיות. ההורים
 מחנגדים לכניסת ילדיהם להחלוצ כי אין זו "תכלית". פוע"צ שמאל
 אינם שולחים חבריהם לחלוצ.

פונדיק (מ"שחריה") קובל על תכיוון בחלוצ. לא לאור
 הקבוציות כי אם לאור צ"י העובדת.

הזכות על הקבוץ המאוחד חודר כבר להחח"צ.

דובקין לשאלת העליה: הנה"צ עושה לאל ההלטת הוה"פ.

נחתה לחלוצ רק 600 סרטיפיקטים. 200 נחתנים לגולי רוסיה, 150
 בשביל קרובים, 50 לבעלי מקצוע, 100 אסורים רוסים חדשים, 100 לפחות
 יצטרכו לחת להסתדרות אחרת (סורתי, רויזיוניסטים). ניכו במרכז
 החלוצ לחלק לארצותיהם 1.200 סרטיפיקטים, וכל ארץ מהאה נגר קיפוחה.
 עכשיו יוכלו לחת רק החצי. הנה"צ החליטה שהסרטיפיקטים ינחנו רק
 בשביל עונת האביב (פברואר). הרבה חברים שצריכים לעלות יקראו
 לצבא אחרי ינואר ולא ישיגו עוד מספורטים. מלבד זאת החליטה
 הנה"צ לשלוח איש מיוחד שהוא יבחר את החלוצים, ועד בואו לא לעשות
 כלום. דובקין דורש ש-150 סרטיפיקטים של הקרובים ינחנו לחלוצ

ושהעליה חקדם לפני דיצמבר (לכל הפחות החצי לנובמבר).

העליה שתעלה עכשיו תהיה מובחרת ב-100%. כולם ילכו למושבה בהכרה ובידיעת המצב. יש לחברים קשרים את חבריהם במושבות ויודעים את המצב. יעלו רק מחוץ הכשרה. העליה מפולין תהיה קבוצות. סוגים שונים של קבוצים: א) חלק הולך לקבוצ המאוחד ולקבוצ הש"צ, ב) לכבוש עבודה במושבות הרבה חלוי מקבלת העולים. נחוץ שבהי העולים לא יהיו בח"א כי אם במושבות. באי כוח ההסתדרות צריכים לפגוש אותם באניה, מיד צריכה להתחיל הסברה ופעולה תרבותית. נחוצה אינפורמציה כמה אנשים ילכו יחד באניה.

יש שאלת הוצאת הדרך. החברים המובחרים אין להם כסף. כשליש החברים אין להם כסף. הוצאות הדרך $10\frac{1}{2}$ לירה: כרטיס אניה 4, ויזה אנגלית 1, ויזה רומינית $\frac{1}{2}$, רכבת 2, מס גלגולת 1,55, בולי עליה 0,8, מלבד הוצאות פספורט פולני.

3 אה"צ. ישיבה עם הצ.ק. על המצב במפלגה: עוברים בקשר עם 230 מקומות, אך לא כולם סניפים חיים. כאלה יש 120-150. מספר החברים לא ידוע, משערים 4.000 חברים מלבד הנוער (3.000 חבר). בערך 60% פועלים. בנוער אחוז פועלים יותר גדול. בערי השדה המצב סניה הדעה לדעה קנטורוביץ, בבחירות לקהלות הצליחו ב- סלונים 2, גרולנו, ביאליסטוק, בריסק, פינסק, רובנו 2, סטניסלבו, רוזשוב, משימיסל, ירוסלב, קוסוב, בס"ה העבירו 30 נבחרים, יותר מכוע"צ שמאל, פחות קצת מהבונד. אבל קבל מספר זה במספר ערים יותר קטן, במרכזים גדולים. בוילנו לא הלכו לבחירות

כי הסניף חלש, בלבוב קבלו 200 קולות (שמאל כ-100) אך בלי מנדט.
ההצלחה בבחירות הרימה מצב הרוח בערי השדה. יש צורך במפלגות שלטת
חברים לוילנה רובנו ולבוב.

גם סצ'ני סובר שהערך והכוח הפוליטי של המפלגה עלה,
אם כי הוא רחוק מאוד מהמשק של הבונד ואין לה ההשפעה של כוע"צ
שמאל. בסיס המפלגה הוטב, יסודה הפרולטרית התבצר, יש יציבות
אידיאולוגית, אך אין המפלגה המונית, אין שום גליל שיש לה רוב
בצבור הפועלים, יש למפלגה יותר חאים מאשר הסתדרות, אין יותר
סיכני המחיצה על פי קו שתי המפלגות שנחאחדו, יש התמוגות, אולם
יש עניות רעיונית.

טיגר מציין עייפות במפלגה, בנוער יש כוחות חדשים,
אולם בין הבוגרים אין חברים חדשים ואין התלהבות לפעולה. יש
פחוס רק בבחירות, בשאר הדברים עוסקים רק מחוך אינרציה מחוך
פחד מה יאמרו. בפוליסיא היו לנו פעם סבחר הנוער היהודי, הוקמה
שם חנוכה חלוצית סוציאליסטית, אולם הכולה עלתה לארץ, והנשארים
עייפים. מפלגתנו נוצרה והסתדרה בשעה שהבונד ופוע"צ שמאל היו
כבר סבוצרים. אצל צבור הפועלים בשנים ההן היה צורך בעניינים
מעשיים, "תכלית" - ולנו לא היה מה לחת להם. למפלגה לא היו
סוסדות, בשעה שהמפלגות האחרות היו סבוצרות בסוסדותיהם. המלחמה
פה במפלגות היא ברוטלית וגסה, וכשאנו נסינו להסתדר קמו נגדנו
כל שאר המפלגות יחד. רק בימי העליה הרביעית נהגברה מפלגתנו,
באו אלינו משאר המפלגות סניפים שלמים. אילו היינו מקבלים אז
עזרה מן החוץ היינו יכולים להקים מפלגה גדולה. רצוננו להיות

מפלגת פועלים, האדריסה הסתומה של "נוער" אינה מושכת אותנו.
העליה לקחה מאתנו הרבה כוחות, וכשבא המשבר - נשארו ריקים.
אחרי האחד היו ריבות במרכז, היה רפיון, שנאה, חוסר חמימות,
והחברים התפזרו. אחר כך בא המשבר בארץ, שבו "היורדים", התברר
הקומוניזם, הרפיון גדל - רק הבחירות הצילו. בבחירות נתעוררו
החברים ונלחמו. אנחנו היינו היחידים שהוספנו לשאת דגל א"י
והחלוציות. עד חשבויות האחרונים היה זה דגל מפסיד. המרכז
הכי חשוב שלנו - פתק - נידלדל.

המפלגה עבשו עברה מפעולה חנוכית, תרבותית וחלוצית
לפעולה פוליטית בבחירות. הפסד רב מביאים למפלגה החברים בארץ
שעושים דברים המרחיקים את הפועלים מהנועתנו - למשל, הצעתי בדבר
השעה באב, הדגל הכחול-לבן בועידת ההסתדרות. בהתמסרות רבה דבר
סיגר נגד דברי על היות המפלגה פה סחיצה בינינו ובין צבור הפועלים,
מדוע אנו יודעים להסתגל להלך רוח פועלי אמריקא, ורק בפולין אנו
אומרים יקוב הדין את ההר.

ב-4/2 פגישה עם גרינבוים. הציונות בפולין לפי דבריו
אינה יותר ענין של תנועה - אלא שאלת חיים של ההמונים. אם תהיה
עליה - תפרוץ התנועה ושוב ישטוף גל עצום שלא יתאים לארץ. לא
ישמעו לעיונות ולנאומים. אם יתקבלו מכתבים שבנין הנמל התחיל
ואנשר להסתדר בהיפה - התחיל עליה המונית שתביא לידי משבר חדש.
אין כוח שיעכב או שיבנים סדר. המצב לא הוטב בכלל. המצב הכלכלי
של פולין בכלל רע. אומדים רכוש פולין לששים שמונים מיליארד.

אם ההכנסה היא 10% - עולה ההכנסה הכללית ל-8 מיליארד בערך.
מזה הולכים 2 מיליארד וחצי למסי המדינה ומיליון ורבע למסי
הערים. ו"א המדינה אוכלת כמעט חצי ההכנסה הכללית. הממשלה
רואה לאכרים, לבעלי האחוזות ולתעשיית הפתח והנפט. לעומת זאת
היא מזניחה תעשיית הארג, כי זוהי בידי יהודים וגרמנים. גדולי
העשירים היהודים מרגישים עצמם לא רע, כי יש אליהם יחס קורקטי
מצד הממשלה, אולם בעלי התעשייה הבינוניים והקטנים וכמו כן
הסוחרים הבינוניים והקטנים מרגישים את הלחץ - אם כי הטון לגבי
היהודים הוטב. היהודי מרגיש שאין כל בטחון במצבו. יהיה איזה
שנוי פוליטי - והכל מחמוטט. אינו רואה מוצא אחר מא"י - אבל
א"י שפרנס אותו, ולא ציונות מופשטת. גם הנוער לא יתקיים בחנוקה
אם עוד שנתים לא תהיה עליה. יש התעוררות ביחס לארץ, למשלחת היו
אספות גדולות, אבל אין להניח שיהודים יתנו סכומים גדולים. מעשה
בעשיר אחד, ציוני טוב, ששלח כסף לארץ לקנות לעצמו ברחובות 150
דונם, אבל לא יתן כסף לקה"ק וביחוד לא יתן הלואה. פה משלמים
2% לחודש בעד כסף, ולא יתכן שילווה כסף באחוזים קטנים. היהודים
האלה רוצים להמשיך בארץ מה שעשו פה וגרינבוים אינו מאמין שאפשר
על ידי חנוך להשפיע על היהודים האלה, שלא מהנוער. אמרה לו
שבחכניה ישיבות במסעטב גדול אפשר גם אלה להעביר לחיי עבודה ומשק
פרודיקטיבי, כגון במשק הנטיעות, אם בעזרת רכוש לאומי יאפשרו
רכישת שטחי כרמים מצומצמים מוכנים בכל ליהודים אלה שיספיקו
לפרנסתם בתנאי שיעבדו בעצמם.

גלינבום ספר לי מה שאמר לו טולין באמריקא: משונה

הדבר שהיהודים שכוחם הוא בשכלם ובקומבינציות המרכבות שלהם
במסחר - יהפכו בארץ לאנשי עבודה פשוטים, והמה עוד יותר שהיהודים
שהשליטו את הרכוש בכל העולם - ישעבדו בארץ את הרכוש לפרוינציפיונים
סוציאליסטיים... זהו הלך הרוח של היהודים מסוג זה. אולם למרות
היות היהודי להוט אחרי כסף ובכל האמצעים ובשחרו לכסף יש לו טבע
של דורס - חונך גם היהודי הזה בנשמה יתרה. עובדה היא שאין סוחר
יהודי קוטה את בניו לסוחרים.

ראש השנה תרפ"ט
א' תשרי
15 ספטמבר
שבת

בעשר ורבע (באחור של $\frac{3}{4}$ שעה) ישיבה עם הצ.ק. של
פע"צ. בודיצבסקי - בשעה שהבונד ופוע"צ שמאל מצומצמים בשטח
יותר קטן וכוכזים בערים גדולות - סכורות מפלגתנו על שטח יותר
רחב ובמספר עירות יותר גדול, וקשה לשלוט מבחינה סידורית
בסניפינו. עודנו במדה רבה מפלגה של נוער, אך אין לנו במה
להעסיק את החבר מגיל יותר זקן הזקוק לענין מקומי: אין מוסדות,
אין בחי ספר, אין כוח בעיריה ובקהלה. הבונד מושך את "דלות העם" -
בעלי המלאכה הזעירים ויסד אגודה סוציאליסטית של בעלי מלאכה.
במסבר האר"י אין אנו יכולים למשוך את החוגים האלה, היות שאינם
יכלים לעלות לארץ.